

Εθνικός Διχασμός...

Γράφει ο Μιχάλης Τελλίδης

Είναι πολλά τα τραγικά γεγονότα που σημάδεψαν την νεότερη ελληνική ιστορία.

Ο Νοέμβρης μας μεταφέρει στον εθνικό διχασμό που διήρκεσε από το 1915 έως το 1922.

Συμβουλευόμενος πηγές ιστορικών βιβλίων σας μεταφέρω, όσο πιο σωστά και υπεύθυνα γίνεται, την θλιβερή αυτή επταετή περίοδο.

Την εποχή εκείνη η Ελλάδα βρίσκεται διχασμένη ανάμεσα στο κράτος των Αθηνών με επικεφαλής το βασιλιά Κωνσταντίνο και το κράτος της Εθνικής Αμύνης στη Θεσσαλονίκη με επικεφαλής τον Ελευθέριο Βενιζέλο. Αφορμή αποτέλεσε η στάση ουδετερότητας της χώρας κατά τον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο, η οποία οδήγησε σε στρατιωτική αντιπαράθεση μεταξύ της ελληνικής κυβέρνησης και των Άγγλο-Γαλλικών δυνάμεων.

Στις 18 Νοεμβρίου 1916, λαμβάνει χώρα η απόβαση των συμμαχικών αγημάτων στο Φάληρο και ακολουθούν συγκρούσεις με τον ελληνικό στρατό. Ο Βενιζέλος ακολουθούσε πολιτική συμπαράταξης με τους συμμάχους εναντίον των Κεντρικών Δυνάμεων, ενώ ο βασιλιάς Κωνσταντίνος πολιτική ουδετερότητας που ευνοούσε τη Γερμανία και την Αυστροουγγαρία.

Οι δυνάμεις της Αντάντ, που ήταν στο πλευρό του Βενιζέλου, αξιώνουν την παράδοση τεράστιων ποσοτήτων πολεμικού υλικού από την κυβέρνηση των Αθηνών. Παρά την αρχική συμφωνία, μετά από τέσσερις μέρες το αίτημά τους απορρίπτεται, όταν στρατιωτικοί παράγοντες με την υποστήριξη 20.000 επίστρατων πείθουν τον Κωνσταντίνο να την παραβιάσει με το επιχείρημα ότι η κοινή γνώμη έβλεπε αυτή την απαίτηση ως επέμβαση στα εσωτερικά της χώρας.

Η απάντηση δεν άργησε να έρθει. Ο συμμαχικός στόλος, με επικεφαλής τον ναύαρχο Φουρνιέ, αποβιβάζεται στο Φάληρο. Περίπου 3.000 Γάλλοι και Βρετανοί κατευθύνονται στην Αθήνα όπου βρίσκεται μεγάλος αριθμός επίστρατων ενόπλων. Ακολουθούν συγκρούσεις σύμμαχων με τον ελληνικό στρατό, ενώ η πόλη δέχεται τα μαζικά πυρά του συμμαχικού στόλου. Το ίδιο βράδυ της 18^{ης} Νοεμβρίου, ο Κωνσταντίνος έρχεται σε συμφωνία με τους πρεσβευτές της Αντάντ και ο βομβαρδισμός σταματά.

Ο απολογισμός εκείνης της βραδιάς ήταν δεκάδες νεκροί και τραυματίες, που προέρχονταν και από τις δύο πλευρές. Τις επόμενες μέρες οι συμμαχικές δυνάμεις αποσύρονται ενώ οι «Βενιζελικοί» δέχονται επιθέσεις από τους υποστηρικτές του βασιλιά. Ακολουθούν λεηλασίες σε καταστήματα, σπίτια και καταστροφές σε εγκαταστάσεις εφημερίδων.

Ο εθνικός διχασμός, ο οποίος επί μακρόν ταλαιπώρησε τους Έλληνες εξαιτίας της διαφωνίας του πρωθυπουργού Ελευθερίου Βενιζέλου και του βασιλιά Κωνσταντίνου Α' , σχετικά με τη στάση που έπρεπε να τηρήσει η Ελλάδα στον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο, μεταφέρθηκε από την πρώτη στιγμή και στους Έλληνες μετανάστες και ειδικότερα της Αμερικής και του Καναδά. Αποτέλεσμα ήταν να ξεσπάσει μία έντονη διαμάχη μεταξύ των οπαδών των δύο μεγαλύτερων ελληνικών οργανώσεων της εποχής, της ΑΗΕΡΑ και της ΓΑΡΑ. Άσπονδο μίσος τους χώρισε σε «Βενιζελικούς» και «Βασιλικούς» και τους παρέσυρε σε οδυνηρή μακρά περιπέτεια.

Στις 25 Νοεμβρίου, η προσωρινή κυβέρνηση της Θεσσαλονίκης κηρύσσει με ειδικό διάγγελμα έκπτωτο το βασιλιά Κωνσταντίνο, ο οποίος όμως επανήλθε στον θρόνο το 1920.

Ένας εθνικός διχασμός, που δυστυχώς εξακολουθεί μέχρι τις μέρες μας να επηρεάζει την πολιτική σκέψη...